

ACC. N:R M. 16645: 1-4.

Landskap: Skåne Upptecknare: Christina Armtoft

Härad: Berättare: *Anna* ~~Anna~~ Laurell

Socken: *Eslöv* (nq. f. Malmö) ~~Malmö stad~~ Berättarens yrke: Fru

Uppteckningsår: 1962 Född år 1886 i Eslöv

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Titeländet är årshögtiden. s. 1-4.

Skriv endast på denna sida.

ACC. N:R M. 16645: /

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Jul Grisen slaktades och saltades ner. På julafton köptes en gran i stan.

Den klädde vi med glitter, kulor, svanar och fantasifåglar med stjärntar av glasull och så ljus. Släkten samlades på eftermiddagen. Drängen var tomte. Han knackade på dörren för varje julklapp han kastade in i rummet. Vi åt den vanliga julmaten: skinka, korv, sallader, sill, julgröt och julkakor. Hallonsylt, björnbärssylt och jordgubbssylt. Julbord med krubba, palmer och apostlarna hade vi hela julen. Juldagen hade vi tidigt morgonkaffe, och så åkte vi till en kyrka utanför stan med häst och vagn. Kring kyrkan var bloss. Då vi kom hem åt vi frukost. Sedan var det mottagning för alla bekantar. På kvällen åt vi middag: buljong, gås eller anka och blanc-mange. Annandagen var vi på middag hos goda vänner på en gård, och då fick vi alltid grönkål och hemlagade prinskorvar, fågel och glass till efterrätt. På gården hade vi en fågelkärve, som var barnens förtjusning. Vi lekte en del lekar på julen. På julafton hade vi ringdans, och så spelade vi filippin. Blindbock var också en vanlig lek. På mellandagarna var det också dans och lekar. Långdans var vanligt. Det var ingen påbjuden gravsmyckning, men man lade alltid en cypresskrans eller en krans av evighetsblommor på graven före jul. Barn gick omkring utklädda till stjärngossar i vita dräkter och strutar på huvudena.

ACC. N:R M. 16645:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Nyår 1900 var mycket festligt. Hela stan (Eslöv) var illuminerad, och det hölls tal, och det var supéer i hemmen. Det var nyårsbal på nyårsdagen. På nyårsdagen avlades visiter. Då jag flyttade till Malmö (1911) som gift, gjorde min man, som var jurist, och jag visiter hos de äldre i länsstyrelsen. Då vi blev äldre tog vi emot folk i stället. På residenset under Robert de la Gardies tid var det alltid dukat långbord med kaffe, kakor, vin och konfekt, för mottagning.

Märten var en stor högtid. Då hade man lov från skolan, och det var alltid kallt och tjock is på den tiden. Min mor följde med oss barnoch åkte skridskor. Hon hade skridskor med en skena på träbotten och med remmar att binda fast dem med. Vi hade alltid gås till Märten. Så länge jag kan minnas har vi haft det. Vi åt smörgåsbord och gås. Någon dag senare åt vi svartsoppan och gåskorv med risgryn och sprängd anka. Vi hade tända ljus på bordet och ofta gäster.

Advent firade vi ej. Vi hade inga ljus och ingen adventskalender.

Lucia hade vi inte som barn. Men vi åt hembakade saffranskringlor, och vi hade ljus på bordet.

Tomasmässan firades ej. Ej heller Vårfrudagen.

Fastlag Vi hade ris i en vas, och i detta hängde vi utklippta gäss och höns.

ACC. N:R M. 16645:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Fastlagsbullar bakades. Vi barn samlade riskvistar, som vi piskade till varandra med. Vi väckte varandra på morgonen med riset. Riset fick stå kvar inne till inne tills det slog ut.

Påsk. Vi rullade ägg. Mattan togs bort och vit strandsand hämtades och ströddes ut på golvet. Vi rullade äggen på en tegelpanna. De ägg man krockade vann man. Uttrycket dymmelvecka känner jag inte till. Blåmåndag, vittisdag, askonsdag, skärtorsdag och långfredag kallades dagarna i påskveckan. På skärtorsdagen klippte man påskkärningar av vitt papper och en pinne till kvast, och dessa satte man på folk på gatan. På långfredagen fick vi inte göra någonting. Då var det högmässa, och alla herrar hade höga hattar. Alla flaggor i stan var på halv stång. På påskafton hade vi färgade ägg. Vi ritade på dem, och ibland var de vita med versar på. Barnen klädde ut sig till påskkärningar. På påskafton gömdes saker-gotter och dylikt, som man sedan letade upp. En var påskkärning och kom målad och utklädd, och hon kastade ut brev med lustigheter till en var. Man lekte tankelekar på kvällen. Vi åt förutom ägg påskskinka och fårfiol. Onda makter var ute och härjade men barnen skulle inte skrämmas..

Valborgsmässoafton for man till Lund. Första maj var det musik i Lundagård

ACC. N:R M. 16645: 4.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

och på torget i Eslöv. I Malmö var det musikunderhållning i Slottsparken.

Ingen första majsjungning. Från Malmö kunde man se valborgsmässoeldar i Danmark. Inga årseldar här på den tiden.

Källdrickning har jag aldrig hört talas om. Gökotta har jag hört talas om, men det är väl bara ett talesätt. Mikaelsmässan firades inte.

Pingst. Då tog vi in en stor kvast boklöv. Annandag pingst brukade vi ha utfärd till en skog, och då hade vi matsäck med. Man lade en duk direkt på marken och dukadeppå den. Kaffet kokade vi ute. Vi samlade löv och pinnar och lade det mellan några stenar, och så tände vi på. Kaffet kokades i en glaspumpa.

Midsommar var en stor högtid. Då var vi bjudna ut på landet. Ett midsommarbord var dukat med en stäng med kransar av kulört papper mitt på bordet.

Ungdomarna dansade hela natten på utedansbanor.

Vi tog in sälkvistar men ej just på Palmsöndagen.

(Berättarens fader var affärsman.)